

øve de statsborgerlige Rettigheder, navnlig udøve Valgret og erhverve Valgbarhed efter Grundloven her i Landet, og, hvor der findes mindre stærke Data, har Ministeriet fundet Betænkelse ved, navnlig i den nærværende Overgangsperiode, at udstrække Lovudkastet ogsaa til dem. Det turde vel ogsaa navnlig være Grunden til, at den æret Landssthingsmand har fundet Anledning til at fremhæve disse Personer i det Hele som Mænd, der være i en Stilling, som gjorde, at de ikke burde udelukkes fra de statsborgerlige Rettigheder.

Orsted: Hvad den høitærede Indenrigsminister har anført om, at det forhen ikke var vanskeligt at erholde Indfødsret, det troer jeg ikke; man i det Hele kan erkende for at være rigtigt. Det Antal, han har nævnt, som i en Række af 20 Aar har erholdt Indfødsret, staaer ikke i Forhold til det Antal, som har erhvervet Indfødsret i de senere Aar. Forsaavidt der er Tale om Cancelliernes Praxis i den omhandlede Henseende, maa jeg bemærke, at, naar der er Enkelte, som have erholdt Indfødsret, som aldeles ikke vare i det Tilfælde, at de, ifølge de derom udgivne Love, havde Afgang dertil, saa er det skeet ved umiddelbar kongelig Resolution og ikke ved Indstilling fra Cancelliet. Iøvrigt er ikke udfærdigede Bevillinger til Indfødsret igjennem begge Cancellier, men kun igjennem det danske, just fordi det var en Bevilling, som angik det hele danske Monarchie, og der ikke eksisterede nogen særlig slesvigsk eller holsteensk Indfødsret. Det forekommer mig, at den høitærede Minister yttrede, at de, der nu faae Indfødsret, skulde behøve en særlig Bevilling med Hensyn til Slesvig og Holsten og de øvrige Statsdele (Indenrigsministeren: Nei!); men den maa absolut være gjældende for hele Monarchiet, og, naar Kongen udgiver en saadan Lov, maa den ogsaa gjælde for Hertugdømmerne, som naar han forhen udfærdigede en Bevilling. Det er ogsaa udtrykkeligt bemærket ved en foregaaende Leilighed, saavidt jeg erindrer, af den forrige Indenrigsminister, at en saadan Lov maatte antages at have samme Betydning, som Indfødsrets Meddelelse før, det er altsaa: Afgang til Embeder i alle Dele af Monar-

chiet. Jeg erkender vel med den høitærede Minister, at de fleste af de Individuer, hvorom her er Spørgsmaal, sandsynligviis ikke ville benytte deres Indfødsret til at faae Embeder; men det er en uheldig Omstændighed, at man har gjort det nødvendigt, for at En, som er født udenfor Landet, kan udøve statsborgerlige Rettigheder, hvortil han har den allerbedste Udkomst, at han maa erhverve en Rettighed, som oprindeligt gaaer ud paa noget ganske andet, og hvortil han ingen Afgang kan have. I Genhold hertil maa jeg altsaa vedblivende erklære, at jeg ikke kan stemme for at meddele de omhandlede Individuer Indfødsret. Der kunde vel være Enkelte af de omhandlede Personer, som jeg, naar Spørgsmaalet alene var om dem, kunde stemme for; men jeg troer dog, at det er rettest at afholde mig fra al Afstemning, da Forslaget ikke er blevet begrundet i Genhold til Indfødsretten af 1776, men er blevet begrundet paa en ganske anden Maade.

Indenrigsministeren: Hvad Antallet angaaer, saa kan jeg ikke lade det staae hen, at det beviser, at dengang var det i det Hele taget vanskeligt at faae Indfødsret. Det er ganske vist, at der forholdsviis ikke gaves saamange Bevillinger, som der nu tilstaaes ved Lov. I 20 Aar efter Aaret 1820 gaves der saaledes kun i Gjennemsnit 6 hvert Aar; men, vil man see efter, hvormange Ansøgninger der dengang indkom, samt hvormange der affloges — og derpaa kommer det naturligtviis an —, saa vil man see, at der tidligere forholdsviis var meget Faa, der søgte Indfødsret, just fordi den kun behøvedes med Hensyn til Embedsforhold. Nu derimod er der mange Flere, der søge, og for det sidste Aar have vel dobbelt Saamange søgt, som der ere blevne indstillede til Indfødsret. Jeg kan vel ikke noiagtigt erindre, hvormange der have faaet Afslag; men de Personer, der nu her ere opførte, er et Udvalg, der er skeet, og jeg troer virkelig ikke, at Agangen er lettere nu end før. Naar det er blevet bemærket, at det var ved umiddelbar kongelig Resolution, uden Cancelliets Indstilling, at der tidligere blev givet adskillige Personer Indfødsret, hvis Stilling ikke var høiere end deres, der her ere nævnte, saa gjør det jo Intet til Sagen; de erholdt jo dog den fulde